Hvorledes Selma blev min Kone.

Studenterspøg

af

Kristofer Janson.

Kristiania.
„Verdens Gang"s Trykkeri.
1896.

Der kan nu ogsaa hænde mangt i denne Verden! Der tænkte jeg allerminst paa en ung Pige og endnu mindre paa at kysse hende, og alligevel gjorde jeg det — mod min Vilje — nej der lyver jeg! — men mod — — ja jeg kunde virkelig ikke hjælpe for det. Tænk Eder bare i min Stilling. Der kommer jeg en frostklar Vinterdag, indtullet paa Grund af moderlige Formaninger som Tante Helene, naar hun skal ud og rejse, og saa falder min adstadige Skydshest, som ellers saa mageløst kunde finde sig i Rekrutgangen: et — to — et — to —, pludselig paa at skabe sig rabalsk for en Vedfavn, der laa opstablet ved Vejen, og saa kommer en ung Pige, hvem Skjæbnen netop havde opstillet paa Vejkanten, og som havde strakt sig paa den yderste Taaspids for ikke at blive overkjørt — saa kommer hun, som sagt, dumpende op i mine Arme, en vidunderlig sød, rød Mund aander varmt op imod min — det var det hele. Jeg forsikrer Jer, det var et Øjebliks Sag, slet ikke værdt at gjøre nogen Ophævelse over. Hesten satte afsted i Galop, og jeg fik i Svingningen af Vejen bare saavidt se min ubekjendte Skjønne ivrigt tørrende sig om Munden med sit Lommetørklæde, og hendes ærbare Lærerinde staa som Lots Hustru forvandlet til Saltstøtte — ja Saltet blandet rigeligt med Eddike da, forstaar sig.

Skriveren var rasende, da Selma kom hjem, og Frøken Snurp — Saltstøtten — fortalte denne mærkelige Hændelse. Han gik op og ned paa Gulvet „i Stormgang fast, saa Jorden bæved" med Hænderne paa Ryggen og den lille, spidse Mave med de gule Knapper endnu spidsere ud i Vejret. „Har man hørt paa Magen! i vore Dage! overfalde en ung Pige paa Landevejen ved højlys Dag! hvad Land lever vi i? er man længer tryg paa sit Liv her? kan man ikke vente hvert Øjeblik at blive skudt, kvalt, myrdet? er dette det lovpriste nittende Aarhundrede? men det er disse Frihedsbevægelser — denne Janson — denne Bjørnson — denne — uf — Og Skriveren stødte til et Glas Vand, saa en uskyldig Rose faldt paa Gulvet, og Fidelle begyndte at gjø under Ovnen. „Stille Fidelle! — men Selma, hvor kunde du! —"

— Kunde jeg, Fa'r? jeg kunde da sandelig ikke — og Selma begyndte atter at stortude.

— Barnet er uskyldigt! saaledes hævede Eddiken atter sin moderlige Røst, og fem magre Fingre strakte sig besværgende i Vejret, — jeg saa tydelig, hvorledes Mennesket, pønsende paa en Udaad, svingede Slæden indunder Fødderne paa hende og greb efter hende med sine Slangearme, jeg saa — —

— Men saa skulde De jo passet paa hende, Frøken Snurp!

— Store Gud! udbrød Frøken Snurp, og de dybe fintskjæggede Furer paa den tynde Overlæbe blev endnu dybere, Hr. Sorenskriver! De vælter altfor store Byrder paa mig i Egenskab af Deres Barns Opdragerinde. Jeg passe paa hende! Jeg havde virkelig al min Aandsnærværelse behov for at passe paa mig selv.

— Kunde ikke De ligesaa godt have kysset ham? Hvad? spurte Skriveren bidskt.

Saltstøtten vendte sig fra Sodoma og rødmede over denne Verdens Ondskab. Saa vendte den sig atter om og sagde arrig:

— De burde skamme Dem, Hr. Sorenskriver, at gjøre dette alvorlige Emne til Gjenstand for Spottegloser og utidig

Spøg, i det Øjeblik Deres Datters blufærdige Følelser er saarede paa det grusomste. Jeg har Gudskelov aldrig kysset noget Mandfolk og skal heller ikke —

— Hvad for noget? tror De jeg spøger? svarede Skriveren ligesaa arrig, satte sine smaa, velfødte Hænder i Siden og nikkede trodsigt mod Frøken Snurp. Jeg skal vise Dem, at jeg ikke spøger. Endnu i Dag gjør jeg Anstalter til at træffe Karlen. Han skal ikke dø i Synden, han skal sættes under kriminel Tiltale. Det er jo aabenbar Overtrædelse mod 17—8 — „Overfald paa sagesløs Mand".

— Og Kvinde, faldt Saltstøtten ham i Talen.

— Ja, det staar der nu ikke noget om i Loven, sagde Skriveren, men det underforstaaes naturligvis — Kvinder er vel ogsaa Mænd — Mennesker vilde jeg sagt.

— Manden er Kvindens Hoved, men — — —

— Ja, ja forstyr mig nu ikke med Deres bibelske Talemaader, Frøken Snurp, og gjør dette indviklede Spørsmaal endnu mere indviklet, sagde Skriveren. Nok er det, jeg skal finde Fyren. Jeg skriver endnu i Dag til Skydsskafferen nordpaa, og forhører mig om, hvem der rejst denne Vej den 8. dennes, saa skal vi nok kare ham frem. Men sig mig saa, min Datter, du er dig ikke bevidst ved nogen Slags Tilnærmelse at have givet Anledning til tilstaaede Faktum? svar kun frimodigt, Barn, det er af megen Vigtighed i omhandlede Sag. Og Skriveren kræmtede og kastede et prøvende Blik paa Selma, saaledes som han plejede paa Forhør.

— Jeg stod bare paa Taa jeg, svarede Selma snufsende.

— Paa Taa naa — paa Taa —, gjentog Skriveren og gik atter op og ned paa Gulvet.

— Barnet er uskyldigt, gjentog atter Saltstøtten.

— Ja, ja lad nu det være nok, afbrød Skriveren fortrædelig, lad mig nu faa tale i Fred med min Datter. Du afgav saaledes ingen bevidst Anledning til bemeldte Retskrænkelse — ti at staa paa Taa kan jo alle Menne-

sker have Lov til uden derfor absolut at kysses. Men hvorledes saa Skjælmen ud? var han lang, smal, tyk, bred, skjægget eller uskjægget? sort Haar eller gult Haar eller brunt Haar eller rødt Haar? var han ung eller gammel o. s. v. — alle disse Omstændigheder maa tages med i Betragtning.

— Men kjære Fa'r, hvor kan nu jeg vide det, svarede Selma og sluttede Graaden, han var saa indtullet i Tørklæder, at jeg ingen Ting kunde se uden Næsen.

— Naa, hvordan var da Næsen? det er af stor Vigtighed nøje at bestemme Næsen.

— Næsen? — den var rød den, men det er jo alle Næser, naar det er koldt?

— Rød Næse altsaa — indtullet i Tørklæder — det tyder paa en gammelagtig Mand; ti hvorfor skulde en ung Mand tulle sig ind i Tørklæder. Og saa rød Næse.

— Men jeg saa mere end Næsen jeg, udbrød Frøken Snurp salvelsesfuldt. Jeg øjnede under Tørklæderne hans Basiliskøjne, og saa sad han og ruggede i Slæden, og paa alle hans Fagter saa jeg, at han enten maatte være sindsforvirret eller fuld, eller ogsaa tyggede han Tobak.

— Fuld, hylede Selma og tørrede endnu en Gang Munden.

— Saa De formener, han var beskjænket, Frøken Snurp, sagde Skriveren og lagde Fingeren paa Næsen, det er et saare vigtigt Faktum. Altsaa indhyllet i Tørklæder, rød Næse, sandsynligvis beskjænket. Skriveren noterede alt omhyggeligt i sin Tegnebog. Du syntes ikke, han smagte af Brændevin eller Tobak, Barn? lagde han til og skottede op paa Selma.

— Uf Fa'r, du er rigtig grusom —

— Nej, nej Barn, vi skal ikke drive Sagen videre. Vi er alt komne et godt Stykke paa Vej. Altsaa: indhyllet i Tørklæder, rød Næse, sandsynligvis beruset — det er Signalementet. Godt, vi skal nok finde Karlen frem. Og dermed gik Skriveren majestætisk ud af Døren.

Men Frøken Snurp benyttede Anledningen til at holde

et værdigt Foredrag for „Barnet“ om Tidens Vanartighed og Mandfolks i Særdeleshed og endte med en Tale om at frygte Gud og ære Kongen og forøvrigt afholde sig fra alt, som var uanstændigt.

At det var uanstændigt, syntes nu slet ikke lille Mina. Hun syntes tvertimod, det var overmaade interessant. Lille Mina havde en Rem af det romantiske. Hun havde læst Røverhøvdingen Rocambole, Ingemans Ridderromaner og rørende Familiehistorier. Hun kunde ogsaa synge: „wär ich ein Vogel“! I Mangel af vajende Fjærbuske og prustende Gangere sværmede hun nu for Studenterhuer og Turisttøvler. I Turisttiden om Sommeren befandt lille Mina sig næsten altid paa Landevejen. Var der nu nogle interessante Personer i Anmarsch, sad hun altid — tilfældigvis — under en malerisk Birk eller Gran, lod sine Lokker drømmende flagre for Vinden eller kjælte med en liden, hvid Hund, som altid fulgte hende og altid vidste at gneldre i rette Tid, saa Vedkommende saa op og hilste. Eftersom da den interesante Person saa ud, lavede og lille Mina interessante Historier. En elskede haabløst, en tænkte paa at drukne sig i et ensomt Fjeldvand, en havde knust en ulykkelig ung Piges Hjerte og gik nu videre for at knuse flere. Lille Mina sværmede for Vanvid, ulykkelig Kjærlighed i Bøger og røde Slips. Hun drømte om at spille Ophelia i Hamlet. Hun syntes hendes Samtid og især Peder Hansen, som gjorde i Grønsæbe og Rosiner, var forfærdelig tør.

Dette hemmelighedsfulde Kys paa Landevejen tiltalte Mina i høj Grad. Selma kunde ikke holde tæt, hun maatte hviske denne underbare Hændelse til Veninden i Skumringen, da hun ingen anden havde at gaa til.

— Aa hvor du er lykkelig, Selma, sukkede Mine, tænk opleve et virkeligt Eventyr, og Mina lukkede Øjnene og krystede Veninden. Mina var slet ikke bleven kysset paa Landevejen i alle de Aar, hun havde vandret der.

— Du kan tro mig, sagde Mina salvelsesfuldt, han kommer nok igjen. „Kjærlighedens rosenrøde Baand forener Sjælene i Drømmenes Rige“ staar der i „den ømme Trine“. Han er udvalgt af Skjæbnen til at være din Ridder, og du skal trofast stirre efter ham, til han en Dag vinker i det Fjerne.

— Det var vist en Student, hviskede Selma, jeg syntes, jeg saa Silkedusken under Tørklæderne.

— En Student! raabte Mina, og for hendes Blik vandrede en ustanselig Rad med Duskehuer og Fodturstøvler; og du kan tro mig, han er ung, han er smuk, han har spejdet og længtet efter sin Sjæls udvalgte, han har bedet Himlen om et Tegn — og saa kommer du. Og nu hviler ikke hans trætte Fod, før han opsporer sin ukjendte Dame og fæster Ridderteguet paa hendes Bryst.

— Men jeg kan jo umulig kjende ham igjen, sagde Selma.

— Du føler det Selma — du føler det i dit klappende Hierse og den Anelse, som fylder din Sjæl. Naar de Aander mødes, som af Himlen er bestemte for hverandre, da rødmer Kinden, og Øjet brænder, og en Stemme hvisker i dit Indre: ham — hende er det!

— Jeg blir saamæn rød, bare gamle Onkel Bastian ser paa mig, svarede Selma.

— Det er ikke den rette Rødme, det er ikke den indvortes Rødme Selma, svarede Mina uforfærdet.

— Men jeg kan jo umulig vide, om det er den indvortes eller udvortes Rødmen, sagde Selma.

— Du forstaar dig ikke paa Romantik, Selma, men du skal se, det vil en Dag pludselig klare sig for din Sjæl — bare vente — bare vente — og lide, lagde Mina sukkende til, og hendes Hoved med de smægtende Øjne faldt paa Siden.

— Men sig mig du, hvorledes var det saa han gjorde?

fortsatte hun hviskende, tog han saaledes? og saa kyssede han?

— Nej, jeg ved virkelig ikke, hvorledes han tog, jeg, svarede Selma, for jeg vidste om ingen Ting, før det var forbi.

— Ja, ja, Selma, vi slutter en Pagt vi to — betro ikke dette Himmelens Vink til nogen, lad ikke kolde Øjne besudle din søde Hemmelighed. Vi to skal spejde — og haabe. Og lille Mina rystede Veninden Haand og sine Lokker samtidig og saa kjækt ud i Fremtiden.

Skriveren havde knappet sin Frakke tæt om Livet, taget sin Hat og Stok og var vandret ud paa usædvanlig Tid. Kontoristerne sprang op fra sine Pulte og saa flirende efter ham. Han stilede op mod Skydsskiftet, som laa en Fjerdingvej derifra. — Du vil ikke gjøre mig den Tjeneste at lade mig faa se Skydsbogen, min kjære Ola? sagde Skriveren og klappede Skydsskafferen nedladende paa Skulderen. Skydsskafferen saa forundret paa Skriveren. Det var sjelden, han var der, og endnu sjeldnere, han bad om Skydsbogen. En Stund efter sad Skriveren ved Bordet, fordybet i Andagt over sit fundne Dokument. Paa den skjæbnesvangre Dato stod der 3 Navne, som han nikkede til, mens Underlæben drog sig frem til en lang Trut, og øjeblikkelig blev Synderne fakkede og indespærrede i Varetægtsarrest i hans Notisebog. Synderne var:

1) Lensmand Sæter.
2) Frøknerne Jessen.
3) En lystig Fætter.

— Hm! sagde Skriveren, lystig Fætter! — lystig Fætter — formodentlig en af disse Studenter, som skal være vittige — Labaner! Men — aldrende Mand — rød

Næse — indtullet i Tørklæder — nej det passer ikke paa ham. Frøknerne Jessen — det er jo Damer, og Damer kan det selvfølgelig ikke være. Lensmand Sæter! — ja, jeg har troet saa forskjelligt om ham, skal være en stor Kvindeven. Hm — om det var Lensmand Sæter? men — indtullet i Tørklæder — nej. Skriveren befandt sig øjensynlig i Kattepine. Han kaldte paa Skydsskafferen. Han spurte, om denne kunde mindes, hvem som havde rejst derifra omtrent Klokken 12 Middag. Men nej — Skydsskafferen havde ikke selv været hjemme, og de, som havde spændt for Hestene, havde ikke ændset større paa de Rejsende. Skriveren gik hjem temmelig slukøret, men følte dog efter flere Gange, om han ogsaa havde den vigtige Notisebog i Lommen. Nogle Dage senere kom der Brev fra Skydsskafferen længer nordpaa, saalydende: „Da Hr. Sørenskriveren har beæret mig med Forespørsel om, hvilke Rejsende der har faaet Hest her den 8. dennes om Formiddagen, skal jeg tillade mig at anmærke, at disse er:

1) Brygger Evenvold.
2) Frøknerne Jessen.
3) Lensmand Sæter.
4) Gulliver til Lilleputernes Land.

Skriverens Ansigt opklaredes.

— Brygger Evenvold! Brygger Evenvold! Rød Næse, tykfalden, fuld midt paa Dagen — det er jo, som han var skildret lyslevende. Jeg kunde tænke, det ikke var Lensmand Sæter.

Skriveren fløj med Brevet i Haand ind til Frøken Snurp.

— Frøken Snurp! — vi har ham — Kjeltringen — Brygger Evenvold er det — læs! Og han slog paa Papiret og rakte det stolt til Frøkenen.

Bemeldte Dame satte sine Briller paa, og Selma stod og kigede over hendes Skuldre.

— Nu? hvad siger De? Er det ikke tydeligt? Kjeltringen har taget Hest lige til Byen for at undgaa Mistanke; han har altsaa pønset paa Udaaden forud. Hvad

siger du, Selma? Synes du ikke, du har en Følelse af, at det var Brygger Evenvold?

Men Selma havde ingen saadan bryggerlig Følelse, i alle Fald nægtede hun det.

— Ja, for denne Gulliver, sagde Skriveren foragtelig — det er naturligvis den samme væmmelige Vittighedsmager som „en lystig Fætter“ — en lapset Student. Og vel findes der mange umoralske Subjekter mellem dem, men — rød Næse og indtullet i Tørklæder — det passer dog neppe. Nu, hvad siger saa De, Frøken Snurp?

— Mit Hjerte tilsiger mig, at det er Brygger Evenvold, sagde Frøkenen værdig.

Men Selmas Hjerte tilsagde hende slet ikke, at det var Brygger Evenvold. Tvertimod kigede hun med en vis spændt Nysgjerrighed paa Gulliver og den lystige Fætter, og hun begyndte at føle den mærkelige indvortes Rødmen, som lille Mina havde beskrevet saa malende, ledsaget af lidt Hjerteklap. Men den Hemmelighed skulde nok de to vide at holde for sig selv.

— Jeg haaber, De lader ham føle Lovens Arm? spurte Frøken Snurp og saa paa Skriveren.

Skriveren nikkede overlegen fornøjet, og en Stund efter raabte han paa Gaardsgutten, at han øjeblikkelig skulde sætte Hesten for Slæden. Ingen vidste, hvor eller hvad Turen gjaldt. Skriveren sagde ingenting, blot smilede. Der blev Hviskning, Gjætning, hele Huset blev fyldt med en gaadefuld Hemmelighedsfuldhed.

Skriveren var alene i Slæden. Han smækkede paa Hesten, og det bar afsted lige til Byen, som laa 1½ Mil derifra. Han smilede listig, der han sad og overlagde Krigsplanen i sit Hoved; ti nu gjaldt det Brygger Evenvold

og ingen anden. Skriveren var saalunde bevæbnet til denne Dyst: I Slæden laa hans sølvknappede Stav; i Haanden holdt han sin Kjørepisk med en Blykugle i Enden. Under Pelsen sad hans vel knappede Uniformsfrakke med den stive, opstaaende Krave, og derunder bankede et selvfølende og særligt Embedsmandshjerte, der følte Stundens Ansvarsfuldhed. Skriveren var rigtig i sit Element; dette var saa passeligt Arbejde for ham; ti til de andre Forretninger havde han sin Fuldmægtig; selv tog han blot Indtægterne ved Sorenskriveriet.

Brygger Evenvold sad i sin lyse, store Stue, tyk og god og velfornøjet, uden at ane den sig nærmende Fiende, Han sad netop og grundede paa, hvorledes han skulde faa en passende Anledning til en Flaske Øl paa Formiddagen, og skottede imellem gjennem Røgskyerne, han blæste ud af sin lange Merskumspibe paa sin gammelagtige Kone, som sad ved Sytøjet, bange for, at hun skulde ane hans forbryderske Hensigter. Da banker det paa Døren, og ind træder — Sorenskriver Strøm. Brygger Evenvold glemte at stikke Pibespidsen ind mellem Tænderne og blev ved at holde Munden aaben en Stund, saa forbauset blev han, og Sorenskriveren, som fæstede sit prøvende Øje paa ham, hviskede til sig selv: „rigtigt — ond Samvittighed — som jeg tænkte". Men snart fattede Bryggeren sig. Han ruggede bukkende frem:

— Nej er det inte? — —

— Sorenskriver Strøm! lød det korte, høflig formelle Svar.

— Aa, Anne, kom med Lænestolen til Hr. Sorenskriveren — —

— Tak, behøver ikke — sidder meget godt her, — og Skriveren nedlod sig paa den første den beste Stol, mens hans forskende Øje gjennemløb Rummet.

— Men et Glas Øl drikker vel Sorenskriveren — en Flaske Øl Anne, af det beste — nu skal Hr. Sorenskriveren smage et Bryg som —

— Tak, jeg drikker ikke Øl paa Formiddagen, svarede Sorenskriveren og bukkede tørt.

— Ja saa ved —

— Tak ingen Ophævelser for min Skyld Hr. Evenvold — jeg er kommen for andet end for at drikke Øl — jeg ønsker en liden Samtale med Dem, helst under fire Øjne.

Anne saa ængstelig paa Brygger Evenvold, og Brygger Evenvold saa uskyldig dumt paa sin Anne, og begge saa de andægtigt paa Skriverens alvorlige, hemmelighedsfulde Ansigt. Saa gik Anne ud, men dog ikke længer, end at hun holdt sig i Nærheden af Nøglehullet.

— Er der nogen grebet i ulovlig Ølhandel, Hr. Sorenskriver? spurte Bryggeren halvt hviskende, da Skriveren fremdeles sad grundende som Patriarken Jakob med Hagen paa sin sølvknappede Stav. Skriveren saa op og smilede bittert.

— Javel, i en ulovlig Handel, men ikke i Ølhandel — De spiller Deres Rolle ganske godt, Hr. Brygger, lagde han til, da han bemærkede Bryggerens uskyldigt dumme Ansigt. Og dermed satte Skriveren et Par Øjne paa ham som blinkende Spydspidser, ligervis som der staar i Eventyret. Men Bryggeren blev bare endnu dummere.

— Hm. — sagde Sorenskriveren, vi faar altsaa begynde paa Begyndelsen. De var jo fornylig en Tur nord i Bygden? Ikke saa? Og De kom tilbage den 8., ikke saa?

— Jo, det var vel den 8. eller deromkring, jeg er nu aldrig saa stiv i Datoen jeg, Hr. Sorenskriver, sagde Bryggeren forundret. Jo, det kan De tro var en dejlig Tur, der er vakkert baade Sommer og Vinter, der nord, og saa har man godt af at lufte lidt paa sig imellem. — Og naar En da kan drive Forretningen med det samme saa —

— De rejste gjennem vort Anneks, ikke sandt? afbrød Skriveren ham utaalmodig, da han saa, at Bryggeren vilde smutte unda.

— Ja vel gjorde jeg saa, og jeg rejste tæt forbi Gaarden til Hr. Skriveren, som sædvanligt — ja det er

vakker Gaard det, og som han ligger til. Ja nu kan vel Skriveren føde 30 Naut og 6 Gjødsvin? —

— Det kan vi altid tale om — sagde Skriveren med en afværgende Haandbevægelse — De traf vel ingen paa den Vej — der tæt ved min Gaard, som De høres saa lysten paa, hvad? Og Skriveren igjen til at bore sine Øjnes Jern i den arme Synders Hjerte.

— Jeg? — traf? hossen det? Og Bryggeren blev rent underlig, han skjønte hverken ud eller ind længer.

— Jeg mener, om De saa tilfældigvis stødte paa nogen Mands- eller Kvindesperson, med hvem De gjorde nærmere Bekjendtskab?

— Nej om jeg hugser det saa nøje lel, sagde Bryggeren og slog over i Dialekten. Jau, jeg raked paa'n Ola, som sælger Sopeliner og snakkede ved hannom en Stund, og saa træfte je henne Marit Sandbakka me ej rau Ku; det hugser je nu grant, og hun undredes netop — —

— Jeg spørger ikke, om hun undredes eller ikke undredes, jeg spørger blot, om De ikke traf nogen anden — — min Datter for Eksempel? Og Skriveren igjen til at bore. Men Bryggeren saa mere dum uskyldig ud end nogensinde.

— Deres Datter, ja! — ja, hu er vel vokset op til et vakkert Stykke Fruentømmer! Nej, slige Øjer, som hu har, og slig Mund!

— Saa den Mund tiltaler Dem, Hr. Evenvold, og hermed rejste Skriveren sig, rød i Ansigtet og med Rynker i Panden, jeg skulde dog raade Dem for Eftertiden at holde Dem derfra.

Bryggeren gabte, som han skulde seet et gloende Ris paa Himlen.

— Nej, om jeg skjønner et eneste Ord af det, som Skriveren farer med saa —

— De skal nok komme til at skjønne det, Hr. Enevold, De skal komme til at skjønne det paa en Maade, som vil blive mindre behagelig for Dem, for jeg vil lade

Dem vide en Gang for alle, at jeg — Sorenskriver Strøm — ikke upaatalt vil lade saadant passere. Og Sorenskriveren til at skridte op og ned Gulvet, mens den tykke Brygger foldede Hænderne over Maven og fulgte hans Ord og Bevægelser, som en Hund følger sin Herre.

— Jeg har længe nok taalt Deres Frækhed, vedblev Skriveren, at De sidder her og spiller den uvidende for mig — De har ikke saa lidet Talent endda, Hr. Evenvold, men det skal ikke nytte Dem. Jeg agter at forfølge Sagen retslig, hvis De fremdeles nægter.

— Men kjære, vakre, væne Hr. Skriver — og Bryggeren sprikte med alle 10 Fingre af Forfærdelse — haa er dette for noe altsammen?

— Det at jeg ikke holder min Datter for noget uanstændigt Fruentimmer, som Kreti og Pleti kan kysse paa aaben Landevej, raabte Skriveren rasende og svingede Stokken, som vilde han slaa til den forhærdede Forbryder.

— Kreti og Pleti — nej, enten maa jeg være et ualmindelig stort Naut eller saa —

— Har De kanske ikke vovet at kysse min Datter med Deres tobakssaucede Mund? og Skriverens Mave tørnede nu mod Bryggerens.

— Har je? og nu var det Tid for Bryggeren at skrige op. Naa du slette Tid! Anne! Anne! hør hvad Skriveren siger, og Bryggeren hen og rev op Kjøkendøren, saa Anne, der havde presset sit Øre ualmindelig tæt til Nøglehullet, nær havde styrtet paa Hovedet ind gjennem Døren. Anne, denne Manden her siger, at jeg har kysset Datter hans.

— Ja, det tror jeg saamæn gjerne, Evenvold, sagde Anne og rettede paa sin Kappe, det er ligt dig at fare efter Jenter, saa gammel du er — du skulde skamme dig! — fy! — og Anne glemte saa rent, at hun skulde være dannet, at hun spyttede paa Gulvet. Men da selv hans Ægtehalvdel vendte Vaabnene imod ham, kunde den arme Brygger ikke bære det længer.

— Nej saa — — og her bandte han og slog i Bordet — tror jeg inte hejle Vær'a er gæl'n. Haa skulde

det være godt for at kysse ej Jente? kan Dere sie mig det? kan je inte kysse Kjerringa mi saa mye, je lyster?

Skriveren havde atter gjenvundet sin Rolighed.

— Det er jo meget muligt, De ikke husker, hvad De har bedrevet, sagde han værdigt; ti vi kjender jo alle til, at De som oftest er i en utilregnelig Tilstand; men baade min Datter og hendes Ledsagerske Frøken Snurp har gjengjendt Dem.

— Nej no sier han, at je var full au, men je bryr mig Pokkeren um det gamle Hurpetrollet af ej Frøken je — sagde Bryggeren trodsigt og nikkede med Hodet — og naa døm saa sier saa har døm været fulle og gælne alle ihop, det skal je sie Dere — og Skriveren skulle skamme sig at komme op til en ærlig og velopdragen Mand —

— Aa Evenvold, Evenvold! afbrød Konen ham og truede med Haanden, du ved, at du i Fuldskab ofte gjør Ting som — ja Skriveren kan tro, det er tungsomt for en agtet Kone at —

Men Skriveren havde slet ikke Lyst at høre paa hendes Jeremiader. Han svøbte det strammede Garn om sit Bytte og sagde overlegent:

— Vi gaar altsaa ud fra det, at De er den skyldige. Deres Kone vidner jo og imod Dem og —. Men længer kom Skriveren ikke, for dette blev Bryggeren for drøjt. Han havde nu udtømt alle sine Talekunster og stod en Stund og rystede Hovedet i stum Fortvilelse. Manden var virkelig grædefærdig. Men saa drejer han sig pludselig omkring, begynder at brætte sin Frakkeærmer og og siger rolig: „Nej dette blir inte andet end Juling, dette Sorenskriver!"

Paa disse Argumenter var Sorenskriveren slet ikke belavet. Han mønstrede forfærdet sin Modstanders muskuløse Arme og trak sig derpaa i en vis Fart ud af Døren. Han samlede endnu engang sit Mod i Døraabningen og raabte ind: „Vi mødes altsaa for Forligelseskommissionen!" Og dermed satte den lille, runde Skriver sig atter i Slæden og pilede af Gaarde.

Men tilbage stod Brygger Evenvold, og i Haanden holdt han Skriverens sølvknappede Stav. Fienden havde ladet sit Vaaben ligge paa Valpladsen. Og Brygger Evenvold svingede i Sejersmod Vaabenet mod sin elskelige Hustru, og raabte, saa det havde Klem: nu gaar du paa Flekken efter en Dram og en Flaske Bayer, Kjerring!

Men Skriveren sad imidlertid i sin Slæde og glemte rent at savne Staven. Han var nu sikker paa en Ting, og det var, at han vilde forfølge sit Bytte til det yderste og enten falde eller sejre i denne Kamp.

Parterne skulde møde for Forligelseskommissionen, det var afgjort. Skriveren knappede sin Frakke tæt til gjentagne Gange ligesom for at udestænge alle mildere Følelser fra sit Bryst. Han gik støttelig ned Hovedtrappen paa Gaarden den vigtige Dag, værdigere end nogensinde ellers. Han havde sin Anklagetale færdig i Lommen, delt i forskjellige Punkter. Den havde kostet ham mange Overvejelser og Overstrygninger, men nu var den ogsaa en Mønstertale. Han klappede en og anden Gang nedladende Fidelle og en og anden Gang sin Mave. Men neppe var han kommen til Grinden, før en af Kontoristerne kom springende efter ham med et Brev.

— Her er et Brev til Hr. Skriveren, som var kommet ind i Avispakken.

Skriveren rev op Brevet. Det var fra hans Ven Skydsskafferen der nord, som havde skaffet ham den forønskede Oplysning. Og i Brevet stod:

„Hr. Sorenskriveren maa undskylde, men der er indløbet et Fejltagelse i den Skrivelse, jeg afsendte sist. Hr. Brygger Evenvold er ikke rejst herfra den 8., men den 7 om Aftenen og kom til Byen sent. Han havde Skydsgut paa Slæden".

Ærb.
Hans Hage.

At beskrive Skriverens Ansigt i den Stund er umuligt. Det antog en vis forbauset, langagtig Form, som ikke vilde glide ud igjen. Talen i hans Baglomme blev pludselig saa

tung som Sten. Hm! sagde han og skred langsomt hen ad Vejen, han glemte baade at klappe Fidelle og sin Mave. Hm! sagde han nok en Gang, da han skred op ad Trappen til Kommissionens Rum. Og i Stedet for at øve sine knusende veltalende Kunster nøjedes Skriveren med at gjøre en famlende Undskyldning og bede baade Hr. Brygger Evenvold og den ærede Forligelseskommission om Forladelse, fordi han havde ulejliget dem. Men dette vilde Brygger Evenvold, som nu kjendte sig ovenpaa, ikke lade sig nøje med. Han forlangte Dom over Skriveren som Forvolder af unødig Trætte, og han skulde betale minst 20 Kroner til Fattigkassen. Skriveren svarede ved at lægge de forlangte Sedler paa Bordet, og bukkende forlod han Salen.

— Hm, saa det var dog Lensmand Sæter, tænkte Skriveren med sig selv, da han med bøjet Hoved gik hjemover. Men Evenvold bad Forligelseskommissionen ind paa en Dram og bayersk Øl og kom hjem ranglende i en Tilstand, som Skriveren havde betegnet som utilregnelig. Dette var altsaa Førstegrøden af Selmas ufrivillige Kys. Det havde kostet hendes Fader 20 Kroner og Brygger Evenvold et Regiment af Flasker samt en Gardinpræken af hans hjertenskjære Anne.

En Helt lader sig ikke bøje ved det første Uheld, og Skriveren rettede sig op igjen. Han vilde ikke opgive Sagen med dette, for nu var jo Visheden bleven desto større, at det alligevel havde været Lensmand Sæter. Det varede heller ikke længe, før Skriveren atter sad i sin Slæde, men denne Gang bar det nord og ikke syd; ti nu skulde Førbryderen Lensmand Sæter for en Dag.

Lensmand Sæter var en ung, vakker, munter og høflig Mand. Da han saa Skriverens Slæde stanse udenfor sin Dør, kom han farende ned barhodet, og med Armen om Sorenskriverens Ryg transporterte han ham modvillig ind i Stuen.

— Nu? skal De op og undersøge Lensmandsarresten, Hr. Sorenskriver? sagde han muntert, mens han drog

Pelsen af Skriveren. Skriverens Ansigt blev endnu alvorligere, og Lensmanden blev lidt beklemt.

— Undskyld — Skriveren har ikke faaet Familiesorg eller nogen ubehagelig Efterretning med Posten? spurte han deltagende.

— Det, som værre er, Hr. Lensmand, svarede Skriveren, satte sig og tørrede Rimen af sit Haar med Lommetørklædet. Min Datter er bleven overfaldt paa offentlig Landevej.

— Hvad siger De? udbrød Lensmanden forundret og blev rent hed i Ansigtet.

Skriveren mærkede det og begyndte atter paa Boremetoden

— Det er fortvilet nok, naar Bygdens Ungdom i Overgivenhed eller Fuldskab gjør gale Streger, sagde han, men naar Bygdens offentlige Funktionærer foregaar dem med slet Eksempel, da blir Tilstanden utaalelig. Er De ikke enig med mig i det, Hr. Lensmand?

— Jo — men — jeg — —

Lensmanden fik ikke Tid til mere, for Skriveren var altfor ivrig efter at føre det dræbende Stød.

— De, hvis Pligt det nu er at opspore Forbrydelser af den Art, skulde vel ikke kjende Gjerningsmanden?

Og Skriverens hele lille Figur svulmede af Værdighed, da han fæstede sine runde, gjennemborende Øjne paa Lensmanden.

— Jeg har virkelig ikke hort Tale om, at noget saadant er foregaaet Hr. Sorenskriver, ellers skulde jeg for længe siden —

Skriveren rejste sig, han gik lige hen til Lensmanden, og med Haanden paa hans Skulder, sagde han rolig:

— De burde heller se at gifte Dem, Hr. Sæter, end fremdeles med Deres Opførsel forarge alle rettænkende Mænd i Bygden.

— Hvad er det, De siger? sagde Lensmanden himmelfalden.

— Aa, spil ikke den hellige, Hr. Lensmand, det er desværre altfor bekjendt om Dem, at unge Piger øver en

stærk Tiltrækningskraft paa Deres Hjerte. Men om De end kan tillade Dem ustraffet at kysse Budejerne paa Fjeldet, vil jeg bede mig fritaget for, at De overtræder Sømmelighedens første Bud overfor min Datter.

— Jeg mener, Skriveren er fra —

— Der nytter ingen Udflugter, Hr. Lensmand. Sagen er alt bevist. Det er ingen anden end Dem, som er rejst forbi den Dag, det Klokkeslet; min Datter har desuden gjenkjendt Dem.

— Tror De virkelig, at jeg har overfaldt Deres Datter — eller hvorledes, hvad er dette for noget? og Lensmanden blev rød i Ansigtet af Forbitrelse.

— Deres Rødmen forraader Dem, fortsatte Skriveren overlegent. Men jeg vil sige Dem en Ting, Hr. Lensmand. De skal ikke være saa sikker paa Deres Ombud; det er min Agt at klage for Amtmanden, for jeg vil ikke taale at mine underordnede Bestillingsmænd —

— Underordnede Bestillingsmænd! raabte Lensmanden rasende og satte sig i kampfærdig Stilling — hvem er det, De kalder underordnet Bestillingsmand? er det Dem kanske, som har indsat mig i mit Ombud? Jeg har længe taalt Deres nedladende Fornemhed, men naar De nu kommer og beskylder mig for Overtrædelse af den groveste Art —

— De kan takke til, om Sagen bliver en Sag mellem os, sagde Skriveren.

— De kan takke til, De ikke bliver udkastet af min Dør, sagde Lensmanden. Sag mellem os! nej, det skal ikke blive en Sag mellem os, kan De forlade Dem paa. Jeg stevner Dem til Forligelseskommissionen, — hører De?

Brrrr — og nu udspandt sig en lang Trætte mellem de høje Herrer — og Stevningen kom virkelig til Forligelseskommissionen. Og da Skriveren mødte frem den Gang, havde Lensmanden flere Vidner med sig, som beviste, at han samme Dag paa bemeldte Klokkeslet havde været paa Auktion langt fra det Forbrydelsens Sted. Skriveren maatte atter punge ud, men denne Gang med 40 Kroner og en Undskyldning.

Nu var altsaa Selmas Kys gaaet op i 60 Kroner

foruden Skyds og Diet. Skriveren syntes jo, det blev noget dyrt, men nu gjaldt det hans Ære, og han vilde fremme Sagen eller dø. Han var en bestemt Karakter denne Sorenskriver Strøm. „Altsaa dog den væmmelige Student — den lystige Fætter — denne Gulliver i Lilleputternes Land — hvorledes skal vi dog fakke ham". Dette grundede nu Skriveren paa. Men mens han grundede, havde en uforskammet Bygdepoet sat en Vise i Omløb, som lød saaledes:

Vor pene, runde Skriver
han søger med stor Iver
alt efter stjaalne Kys;
og som han gaar og leter
han kom til Lensmand Sæter,
men der han fik fri Skyds.
Han kom til Brygger Evenvold
og holdt et Leven som en Trold
om Synd og Last og Skam,
men saa for Kommissionen
forandrede han Tonen
og blev et lydigt Lam.

Ak Herregud, det er dog saart,
at lide Spot og Spe og Tort
i denne dyre Tid;
naar Kjødet staar i ni Mark Pund,
det leter paa en Skriver rund
at punge ud med Flid;
for første Gang blir Daler fem,
men andre Gang maa seksti frem,
og lige nær man staar,
og driver man saa paa en Stund
at løde efter Kys paa Mund,
snart hele Gagen gaar.

Hvem skulde tro, at det uventede saaledes kunde slaa Rod i ens Fantasi? hvem skulde tro, at jeg ofrede Selma Strøm en Tanke, naar jeg ikke vidste, hvem Selma Strøm var? Og alligevel gik det saa. Den unge Pige, som med

Munden halvaaben af Angst kom dalende ned i mine Arme, vilde slet ikke bort igjen. Bedst som jeg sad og grov mig ned i Meyers forfærdelig kjedelige Bibelfortolkning og studerede paa, hvorfor der stod Komma og ikke Punktum, kom den Ubekjendtes blaa Øjne tittende midt imellem Komma og Punktum; gik jeg paa Gulvet og puggede i mig Johnsons Dogmatik, saa kom den Ubekjendte stigende op paa Taa, og Saltstøtten ved Siden midt imellem Naadens og Ærens Rige; sad jeg i Gyngestolen og læste om de gamle Munke og Nonner bag de tilgitrede Vinduer, saa steg den Ubekjendtes Røst op mellem de hundrede andres i Kirkekoret, og hendes røde, livsfriske Mund lo imod mig og forsikrede, at hun slet ikke havde den minste Lyst til at være Nonne. Og saa sank Bogen i Fanget, og jeg gyngede og gyngede og gyngede mig selv i Slæden, indtullet i de mange Tørklæder; der smækkede jeg paa Hesten, og der var Krumningen, hvor Underet skede.

Som jeg sidder saaledes en Dag, banker det voldsomt paa Døren, og ind farer min livsfriske Ven.

— Nu skal du høre Løjer, sagde han. Her har jeg faaet et Brev fra min Onkel i Gudbrandsdalen, som vel er mærkværdigt. Og dermed drog han op af Lommen et Brev, og uden at give sig Tid til at sætte sig, læste han:

Kjære Nevø!

Jeg har i denne Tid en meget ubehagelig Historie gaaende. Tænk dig, en Student, som gjør sig vittig i Skydsbogen ved at kalde sig „en lystig Fætter“ og „Gulliver fra Lilleputernes Land“, har havt den Frækhed at kysse din Kusine, Selma, midt paa Landevejen. Uagtet alle mine Efterspørsler, har jeg endnu ikke været istand til at opspore ham. Du skulde vel ikke tilfældigvis mellem dine mange Kamerater derinde i Kristiania kjende til nogen, som kanske gik under ovennævnte Skjemtenavn? Jeg skulde være dig meget taknemlig, kunde du skaffe mig Oplysninger i saa Henseende, da jeg ikke agter at lade Sagen gaa upaatalt hen. Heroppe lever vi forresten

godt. Vil du som sædvanlig tage to Kamerater med dig og ture Jul heroppe hos os, skal du være velkommen. Men forskaan os for Labaner som denne Gulliver.

Din hengivne Onkel
Bernhard Strøm.

— Har du hørt Mage? — men kjære — —

Sofus kunde nok have Grund til at glo paa mig, som han saa et Spøgelse, for jeg var bleven sprudende rød i Ansigtet. Saa uskyldig var jeg virkelig den Gang.

— Det er da vel aldrig dig, Theodor?

— Hys! for Guds Skyld, Sofus, ti stille!

— Nej det er aldeles ypperligt! og Sofus lo, saa Taarene trillede og trillede rundt paa Gulvet, — fakket paa frisk Gjerning, vor adstadige, dydige Teolog, jo det er nette Historier! 100 Kroner udsat paa dit Hoved, Fa'r! jeg fortjener mig nye Klæder og en Kasse Havannacigarer, naar jeg udleverer dig til Rettens Arm! Ha — ha — nej men er det virkelig?

— Hys, hold da ikke saadan Kommers, Mand, Folk maa jo tro, du er gal, sagde jeg, da jeg gjenvandt min Fatning. Hvem siger det er mig? fordi om du — —

— Nej ved du hvad, Theodor! lyv nu ikke, det sømmer sig allerminst for en Teolog. Dit Ansigt røber dig, du est altfor uskyldig i denne Verdens Ting, og — —

— Vil du love mig højt og helligt, Sofus, at holde ren Mund, saa skal jeg fortælle altsammen.

— Ja det kommer an paa — —

— Du vil da ikke prostituere mig og gjøre Vrøvl af en saa liden Ting.

— Kalder du det liden Ting at kysse Smaapiger paa Landevejen? nej ved du hvad, Theodor, dette blir et stærkt Stykke. Du kommer vel med et Foredrag i den teologiske Forening næste Gang om Kyssets Teori og Praksis, særlig betræffende det, som man tager en Vinterdag paa Landevejen.

— Du er en Vrøvleper, men hør nu, skal du høre, al alt er gaat saare naturligt til. Det er virkelig at gjøre

Larm for en Pandekage dette. Og jeg fortalte. Sofus lo.

— Nej dette er det kosteligste, jeg har hørt paa lang Tid. Aa vi maa have vor evige Moro med dette. Nu skal du følge mig op i Julen — herved inviterer jeg højtideligt i Kraft af denne Fuldmagt, her slog han paa Brevet, Synderen Theodor Vig, alias Gulliver eller den lystige Fætter, til at stande hemmeligt Skrifte for Sorenskriver Strøm til Ulnæs — —

— Nu skal du ikke bare drive Gjøn med dette, Sofus, det er saamæn — —

— Alvorligt? det var jo du, som sagde det var at gjøre Larm af en Pandekage.

— Aa ja — men —

— Men — vil du heller jeg skal udlevere dig til Skriveren og det teologiske Fakultet helt og holdent? nej nu skal du op med mig i Julen, og Moro skal vi ha, saa det staar efter, og saa tager vi Julius med som Tredjemand. Han Stakkar gjør ikke en Kat Fortræd, han skjønner ingenting af dette, om man satte det med *saa* store Bogstaver midt for hans Øjne, han tænker bare paa Jomsvikingerne og Gravhauger. Og saa bliver han rød, bare han møder et Skjørt. Han har godt af at komme mellem Damer.

— Nej, men jeg kan da ikke —

— Kan ikke? du skal, Fa'r. Her er ingen Naade at finde. Vil du ikke med det gode, binder jeg et Reb om Halsen og haler dig op. Og saa kan du kanske faa en Kys til hos Selma, naar du be'r vakkert.

— Fy Sofus, jeg taaler ingen Nærgaaenheder mod hende.

— Nærgaaenheder? nej det er udmærket! Hvem har været nærgaaende her, du eller jeg, om jeg tør spørge?

— Jeg forsikrer dig paa, jeg har angret det, og jeg har i Tanken hundrede Gange bedet hende om Forladelse derfor. Jeg mente ikke det minste ondt med det. Men sig mig, tør jeg virkelig se hende? Enten du tror det eller ej, drømmer jeg om hende baade Dag og Nat.

— Det var svært. Ja hun er slet ikke ilde Selma.

— Aa nej, hun er elskværdig og yndig.

— Og saa er hun ærbar, hun er opdraget af Frøken Snurp.

— Og hun har Aand, jeg ved det.

— Ved du det? hvorledes ved du det? Du kjendte det kanske den Gang —

— Sofus! ingen Fornærmelser! jeg taaler det ikke, jeg vil ikke høre mere om den dumme Historie.

— Men det er da den, som aabner dig Julens Glæder.

— Tror du, jeg tør. Jeg har i Grunden brændende Lyst, jeg maa se hende igjen, og jeg tager dette som et Himmelens Vink. Men lov mig en Ting, Sofus, du maa hjælpe mig og beskytte mig paa alle Maader mod Mistanke. Fik hun vide, det var mig, hun vilde hade mig, og Faderen vilde kaste mig ud. Du maa vise, du er min Ven!

— I Liv og Død, sagde Sofus komisk højtideligt, vrængte Øjne og slog mig i Haanden. Saa lo han. Jeg tror virkelig du er forelsket i hende paa Forhaand, sagde han, desbedre. Men Moro vil jeg du! Moro med dig og Moro med Selma, Moro med Skriveren og Moro med Frøken Snurp — det er den eneste Betingelse jeg gir mig paa.

— Men du røber mig ikke?

— Røber dig? kan du tro, jeg er falsk? — men kom nu ned og lad os faa Middag; du trænger lidt legemlig Styrkelse ovenpaa denne aandelige Rørelse, og saa spenderer du vel Kaffe paa mig efter Middagen?

— Ja, og saa fortæller du mig om Selma. Selma — det er et dejligt Navn — saa blødt, saa fuldt af Poesi.

— Hun hedder ogsaa Oline du — er ikke det ligesaa smægtende? —

En frisk Vinterdag ruslede vi tre gode Busser i Veien paa Julebesøg, Sofus og jeg foran i en Sluffe, Julius i Spidsslæde bagefter. Jeg sad med bankende Hjerte i angstfuld Spænding, jo mere vi nærmede os Maalet, jeg havde vel vogtet mig for at tulle mig ind som sist. Sofus lo hele Tiden og puffede mig i Siden i Hemmelighedens Overlegenhed, og Julius kom dubbende i Slæden bagefter i Drømme om den ældre og yngre Jernalder. Der rejste vi forbi Steder, som jeg altfor godt kjendte igjen. Her var det, hviskede jeg til Sofus, — der stod hun.

— Julius! raabte Sofus og lænede sig tilbage i Sluffen — her er en Gravhaug du fra den alleryngste Jernalder — Frøken Snurp sætter snart et Kors paa med Indskrift: „Dydens Fald!“ Julius gned sine Briller og stirrede omkring sig. Hvor? sagde han.

— Spørg Theodor, han har selv været med at hauglægge Vedkommende, raabte Sofus overgivent.

— Sofus! er du gal? er det paa denne Maade du vil holde dit Løfte? og jeg holdt ham paa Munden.

— Vil du lade være! Løfte? jeg vil ha Moro, har jeg sagt dig, og tror du, han skjønner et eneste Muk af det hele? Naar han hører Ordet Gravhaug og Jernalder, er han væk.

Oppe paa Altanen stod lille Mina og Selma og saa os komme kjørende op Bakken.

— Der kommer de! raabte Mina og pegte ned mellem Træerne, Gjensynets Time slaar, Ridderen vinker til sin Dame fra det Fjerne, mens Hjertet banker under hans staalbelagte Bryst.

— Uf du vrøvler saa, Mina, sagde Selma tørt.

— Vrøvler? — du forstaar ikke at gjøre din Tid romantisk, Selma. Nu skal vi tænke os, at du er Jomfru Inga, som stirrer fra Borgen efter Drost Peder. Han har en Gang i Dansens Hvirvel trykket et Kys paa hendes Læber, og fra den Tid drømmer han om hende vaagende og søvende.

— Uf, hvor du er kjedelig, Mina! jeg tror ikke du

tænker paa andet end Kys og sligt. Jeg har saamæn glemt det for lang Tid siden.

— Det har du ikke, Selma, du vil gjøre en Røverkule af dit Hjerte. — —

— Sofus! — der staar noget paa Altanen, det er vel ikke hende, hviskede jeg i Sluffen under Minas romantiske Udgydelse.

— Aa mit Hjerte banker, saa jeg tror jeg vender.

— Ja da faar du tage den halve Hest som kommer paa din Part, og lade mig kjøre videre med den anden halve, svarede Sofus. Men jamen tror jeg du har Ret! Der staar hun virkelig, kast nu en Kys til hende som Tak for sist!

— Sofus, nu skal du være skikkelig og hjælpe mig.

— Ja kom da. Nu stemmer vi op en Studentersang og lægger den som en Kaabe udover dine Synder. Saa tror de, vi er nogle rigtige Friskfyre. Og vi til at brøle af fuld Hals: „Vi færdes med Lyst paa den stejleste Vej“, saa Skriveren sprat op fra Kontorkrakken, og Selma sagde til Mina: jeg tror virkelig, de er fulde. Midt paa Gaarden skulde vi vende i fuldt Trav, der væltede Sluffen og Indholdet rullede ud — det var min Aukomst til det forjættede Land.

— Nej, de to er det ikke, sagde Mina, som blev forstyrret i sine romantiske Betragtninger af denne nøgne Virkelighed, — men, Selma, se paa ham, som kommer der stilfærdig kjørende, hvilende i sine Drømme. Hatten er trykket ned i Panden, men vi skimter det sorte Haar under. Jeg vædder tre mod en, at det er ham — du ved jeg drømte, at han skulde komme. Hans Væbner sidder bag ham. Selma havde slet ikke hørt Slutningsnumeret, for hun var sprungen ned for at tage imod os.

Der stod vi alt alle tre i Gangen og børstede af os. Skriveren kom smilende ud.

— Naa, er du der din Galning, sagde han og klappede Sofus paa Skulderen — velkommen, mine Herrer! og dermed bukkede han høfligt for os, mens han viste os ind i Stuen.

— Maa jeg faa Lov at presentere dig Onkel og dig Selma Hr. Theodor Vig, studiosus theologiæ, et værende og vordende Dydsmønster, som klæder sig i Sæk og Aske, holder Bod og Faste og kysser aldrig Smaapiger paa Landeveien — og her, Julius Holter, en levende Muldvarp, som en Gang vil rejse sig et Mindesmærke af Aske, Menneskeben, Bracteater og rustent Jernskrammel og forresten alle Pigers Skræk inde i Kristiania.

Baade Julius og jeg fik passende Anledning til at blive røde, men Julius blev det endnu mere, da lille Mina saa paa ham med et gjenkjendende Blik, nikkede og trykkede ham hemmelighedsfuldt i Haanden. Jeg havde beundringsværdig travlt med min Kuffert og turde næsten ikke se paa Selma. Angst for at blive røbet, udbredte jeg mig med en særlig Veltalenhed over, hvor Vintervejret tog paa Huden, især naar man kom ind i varmt Værelse. Sofus nød mig med en skammelig Skadefrohed, gned sig i Hænderne og var i Perlehumør. I min Nød hentyede jeg til Frøken Snurp, som alt inden Aften fandt, at jeg var et overmaade tækkeligt ungt Menneske. Julius havde faaet fat i en Bog og var ikke til at rokke, og Selma spurte forundret Sofus, før hun gik og lagde sig, hvad det var for Træhester, han var kommen op med.

Et Par Dage gik fredeligt, uden at den ulykkelige Sag var kommen offentlig paa Bane. Men da kunde Sofus ikke længer holde sig. Ved Middagsbordet vender han sig pludselig om og siger: du Onkel, det er sandt, ved du, hvorledes man fortæller den Historie, du skrev om, inde i Byen? for jeg har virkelig hørt den der i Selskaber; man fortæller, det var Frøken Snurp, som kyssed — Sofus fik ikke sige mer, før vi hørte en Kniv og en Gaffel falde ned paa Bordet med et Smeld, og Frøken Snurp drog et Suk med opspilede Næsebor og med Øjne, som vilde fortære Sofus i en Bid.

— De behøver virkelig ikke søde mig op, Frøken Snurp, jeg kan da ikke hjælpe for, hvad Folk fortæller, fortsatte Sofus ganske roligt.

— Jeg maa bede mig fri fra Uforskammetheder, snærrede Frøken Snurp og rystede sin Manke. Og jeg maa sige Dem oprigtig, Hr. Sorenskriver, at hvis De vil fylde Huset med Studenterlapser, som skal have Lov til at drive fri Spas med en agtet Dame, saa kan jeg ikke længer være her.

Og Frøken Snurp skjød majestætisk Stolen fra Bordet og gik ud med stolte Skridt.

Selma maatte holde Servietten for Munden, og Skriveren saa bare efter hende og rystede paa Hovedet.

— Ja den Historie, min kiære Sofus, sagde han, har ærgret mig saaledes, at jeg snart ikke gidder tænke paa den mer. Men det ved jeg, at kunde jeg faa fat paa den Knegt — ja De maa undskylde mig, mine Herrer, men det er sørgeligt, at I blandt Eders Kolleger skal have saadanne Erkeslyngler —, saa skulde jeg med Fornøjelse ofre dobbelt saameget, som den Sag alt har kostet mig.

— De sætter altsaa en Pris af en 100 Kroner paa hans Hoved? Hurra, Theodor, den maa vi to se at vinde; ikke sandt, du vil hjælpe mig at finde Synderen frem?

Jeg var ude af Stand til at svare; ti i min Fortvilelse nippede jeg til et Glas Rødvin, som jeg pligtskyldigst fik i Vrangstruben, saa jeg fik en ustanselig Hoste, der meget naturlig kunde faa Skyld for, at jeg blev blodrød i Ansigtet.

— Kjære Selma, spring efter et Glas Vand — og du, Sofus, dunk ham i Ryggen — raabte den medlidende Skriver.

— Tak, ingen Ophævelser for min Skyld — jeg tror, det er over nu, stammede jeg mellem et og andet Hostestød — det var bare noget Vin, som kom i Vrangen —

Selma stod alt der med Vandglasset.

— Tak, det behøves vist ikke, sagde jeg forlegent

smilende, idet jeg greb Anledningen til at røre Selmas Haand og faa se hende ind i Øjnene.

— Det var Frøken Snurps Kys, som sad ham fast i Halsen, sagde Sofus, og vi alle lo over denne tarvelige Vigtighed. Jeg var lykkelig sluppen over Mistankens Grøft den Gang.

Jeg var bleven husvant i Kanaens Land, som flød med Ørret, Faaresteg, Frikadeller, Vin og Øl og Juleballer hos Fogdens og Bygdens Storfolk. Selma syntes ikke længer, jeg var nogen Træhest. Forposterne, Frøken Snurp og Skriveren, var falden ganske i Søvn paa deres Vagt, og anede ikke, at Løbegravene hver Dag rykkede Fæstningen nærmere. Skriveren og jeg var bleven Perle-Venner. Jeg istemte et Ha og Ja engang imellem under hans Lovtaler over Schweigaards Proces, og hørte med taus Ro paa, hvor han tordnede mod Sverdrup og Bjørnson som Fædrelandsfordærvere — aa hvor den Kjærligheden kan gjøre fejg og slu. Skriveren fandt, jeg var en Mand, man kunde tale med, ventelig fordi jeg lidet eller intet sagde, og han saaledes i Fred og Ro kunde faa høre Lyden af sin egen kjære Stemme surre. Jeg begyndte at finde mig til Rette i Stillingen. Selv Sofus's hemmelige Antydninger generede mig ikke længer, jeg følte mig usaarlig. Og saa var Selma saa sød og havde ikke den ringeste Mistanke til mig. Naar hun kjækt stod paa Ski nedigjennem Bakken og svingede i ungdommelig Sikkerhed og Overmod Skistaven over Hovedet, hvor var hun ikke dejlig. Og naar hun hvilte i min Arm i Dansen, og vi svævede nedigjennem Salen som vingelette Fugle — for en god Dandser har jeg alle Tider været — naar Hovedet laa kjækt kastet tilbage, og Øjnene tindrede af Ungdomsglæde, og den røde, friske Mund lo imod mig i Sundhedens Fylde — ja hun var som en berusende Musik, som en trillende Lærke, som et fuldmodent, duftende Jordbær, som Solgliter

bortover Sneen i tusen spillende Diamanter. Og vi agede Kjælke sammen, og vi gik i Skogen og rystede ned gamle Kongler, og vi dansede og vi lo, og vi spøgte — ja det var Dage! —

Aa I gamle, gamle Dage — I komme lokkende tilbage i Ungdommens Herlighed, i Sundhedens Latter, og dog intet at regne mod de Dage, som nu er. For se blot paa hende, der hvor hun sidder ubemærket i Lænestolen med lille Signe i Fanget — er hun ikke dejlig? Men tys — — dette sætter vi i Parentes, det faar hun ikke Lov at høre. —

Selv for lille Mine fik jeg gaa i Fred; ti alle hendes Kræfter var anspændte paa Julius. Den arme Julius! Være saa jomfruhvid som Sneen i det Stykke og alligevel komme ud for saa sort en Mistanke! Mine havde længe belejret ham med hemmelighedsfulde Blink med Øjnene og med yderst mystiske Hentydninger, men Julius var dum, Julius forstod ingen Ting. Men Mine vilde slet ikke give sig for det, hun opdagede i alt, hvad Julius sagde eller gjorde, en hemmelig Bibetydning, som hun udtolkede paa sin Maade og vandt de besynderligste Resultater. Nu besluttede hun at gaa lige paa, for hun havde nu en Gang sat sig for det, at ham skulde det være.

Det var tre Ting, som Julius ikke kunde med. Det var Brændevin, døde Rotter under Gulvet og det at være alene med Smaapiger. Og saa ved han ikke Ordet af, før han en god Dag befinder sig Side om Side med lille Mine alene paa Landevejen. Selma og jeg var heldig slupne fra dem og var komne et godt Stykke i Forvejen. Julius saa sig benauet omkring, om der ikke skulde være Haab om at undslippe, men Fienden bed sig fast i ham med Prat. Han foreslog at vende, da det vist var noget koldt for Frøkenen, men Mine afslog Forslaget med, at han ikke frøs. Bøger havde han ikke ved Haanden til at forskandse sig bag som inde i Stuen. Julius var ulykkelig. Bly fortvilet humpede han ved hendes Side henefter Landevejen. Mine havde ladet sine smaa Feltkanoner spille, de havde prellet af paa hans bepansrede Taushedsgave.

Nu kjørte hun frem med det grove Skyts. De nærmede sig Stedet, hvor Ulykken skede.

— Var det ikke her? udbrød pludselig Julius, og begyndte at vejre som en Hund, der har fundet Spor.

Mina saa betydningsfuldt paa ham, saa brast hun ud i Latter.

— Jo nu røber De Dem godt, sagde hun.

— Jeg? sagde Julius uskyldigt.

— Ja — tror De ikke, jeg kjender hele Historien? sagde Mina. Og tror De ikke, jeg længe har vidst, det var Dem?

Julius havde en egen Maner. Naar han hverken vidste op eller ned, saa gren han. Nu gren han betydeligt. Hm — sagde han endvidere, og det betød i hans Sprog det samme som: „jeg forstaar Dem ikke".

— Tror De ikke jeg ved, fortsatte Mina, at det var Dem, som her ved en rask Daad nærmede Dem en ung Dame, og som nu atter har søgt hende op for at vinde hendes Tilgivelse og hendes Hjerte.

— Hm — sagde Julius igjen og skottede til Siden, om ikke Selma og jeg skulde komme til Undsætning, han troede virkelig, Mina var gal.

— Hm, om Forladelse Frøken, er det ikke her, der findes en Gravhaug fra den yngre Jernalder?

Mina saa paa ham, som om hun forstod Spøgen og gik ind paa den.

— Ja, sagde hun, og det fra den alleryngste Jernalder. En ung Mands og en ung Piges Hemmelighed er der begravne.

— Ja saa, sagde Julius, for dette begyndte at interessere ham, ja saa, man ved at fortælle Sagn om den ogsaa. Interesserer De Dem for Gravhauge, Frøken?

— Ak ja, svarede Mina og sukkede sentimentalt — hele Livet er jo en Samling af Gravhauge — man støder paa dem, hvor man færdes.

— Ja her er ret mange opigjennem Gudbrandsdalen, afbrød Julius.

Mina lod sig ikke anfægte.

— Kan De sige mig et Sted, hvor man ikke finder Grave, som gjemmer knuste Hjerter og knuste Forhaabninger? spurte hun.

— Mener De fra Broncealderen eller Jernalderen? spurte Julius.

— Fra alle Aldere, sagde Mina, lige fra Barnet, som ligger sorgløst i Uskylds Vaar, til den voksne Kvinde, hvor Rosen paa Kinden falmer for Livets kolde Aande.

— Hm — sagde Julius og gren — man plejer i Almindelighed inddele Haugene i dem fra Stenalderen, fra Broncealderen og fra Jernalderen.

— Ja, og kan De sige mig et mere passende Navn paa vor Tid end Jernalderen, sagde Mina og rystede sine Lokker, denne Tid, hvor al Poesi, al Romantik er forsvundet, og man blot taler om Gjødsel og Jernbaner?

— Ja, men Videnskaben — — indvendte Julius.

— Jeg bryr mig ikke en Døjt om Videnskaben, svarede Mina. Jeg tager det, som det er, og den Gravhaug, som De nævnte — den hører rigtionok til m i n yngre Jernalder, ikke sandt?

— Hm, sagde Julius og pillede paa Frakkeknappen.

— Men den taler ogsaa om, at al Poesi endnu ikke er uddøet i Norge, lagde Mina opmuntrende til.

Julius havde begyndt at tro, at Mina ikke var saa gal endda, nu stod hans Forstand stille.

— Kunde jeg ikke faa se denne Gravhaug? spurte han beskedent.

— Hvem skulde tro, De var en Spilopmager, saa stilfærdig som De ser ud, sagde hun, men siden De saa haardnakket holder paa Deres Maske, vil jeg ikke tage den af. Bare De vil love at svare mig paa to Spørsmaal, og for at vise Dem, at jeg forstaar Deres Billedsprog, vil jeg selv benytte det. Altsaa. 1) ønsker De ikke at aabenbare denne Gravhaugs Hemmelighed?

— Jo, svarede Julius, hvis Skriveren vilde tillade det; ti det er vel paa hans Grund, Haugen ligger.

— Jo, paa hans Grund er det rigtignok, lo Mina.

De er listigere, end jeg tænkte. Og saa 2) ønsker De Hjælp til at fuldføre dette Deres Værk, eller vil De helst gaa alene til det?

— Tak, om Skriveren vilde afstaa et Par Mand, saa — —

— Kvinden er bedre Bundsforvandt, tro De mig. Hun er finere, hun er klogere, hun er mere trofast. Og vil De have mig, saa — her er min Haand; jeg tænker, vi forstaar hinanden. Og dermed rystede Mina Julius's Haand.

Men Julius forstod slet ikke lille Mina. Han forstod bare, at hun maatte være splitterpinegal. Han begyndte at stamme noget om, at Tiden var ubelejlig, da der vist var Tæle i Jorden, og Spaden ikke bed, at det derfor var bedre at vente til Sommeren. Men Mina nikkede blot opmuntrende og sagde:

— Fast Vilje er den beste Spade. Stol kun paa mig. Gravhaugen skal aabne sig, og hun træde Dem imøde yndigere end nogensinde før.

Julius fik ikke Tid til mere end atter at grine, for da kom netop Selma og jeg til. Julius tyede som frelst indunder mine Vinger.

— Hør Theodor — et Par Ord, sagde han og tog mig under Armen. Frøken Mina er sindsforvirret — ja jeg forsikrer dig, — jeg har længe anet det, og nu skulde du bare hørt hende — hun bør virkelig komme paa Gaustad snarest mulig.

Paa samme Tid havde Mina faaet Selma under Armen.

— Jeg har fundet ham, hviskede Mina. Han har selv maattet tilstaa det aabenlyst for mig. Det er ham, som jeg tænkte — Julius Holter.

— Du siger ikke sandt, ved jeg, svarede Selma og kastede et hurtigt, harmfuldt Blik bag sig paa den arme Julius.

— Saa sandt, som jeg heder Mina, og nu begyndte Mina at lægge ud om denne hemmelighedsfulde Samtale med alle de dunkle Hentydninger, men i denne Beretning spillede jo rigtignok hendes egne fantastiske og utvetydige Mellemfantasier Hovedrollen.

— Det er afskyeligt, svarede Selma og mere fløj end gik — og saa gjør han Nar af mig ovenikjøbet — og vover at komme her og vover at være Ven med slige som Theodor; men jeg fortæller alt til Far — ja det gjør jeg.

— Men Selma da — du kan ikke tro, hvor interessant han er — —

— Han er afskyelig er han, og jeg taaler det ikke.

En Gaade for hele Huset blev det, da Selma om Aftenen erklærede, at hun ikke vilde komme ned, hun var ikke vel. Og hun, som havde været saa spillende frisk i Skogen for lidt siden! Bulletinerne lød fremdeles paa, at Selma sad og græd paa sit Værelse, at Frøken Snurp blev indkaldt til hende i al Hemmelighed. Skriveren var ikke hjemme, han var i Kortlag, saa den Kvæld kunde det ikke bryde løs, man maatte gjemme det til næste Formiddag. En vel underrettet vilde have lagt Mærke til, at Frøken Snurp i majestætisk Foragt den Aften vandrede forbi den arme Julius uden at sige Godnat.

Hvorfor græd Selma? Aa, naar man selv elsker og tror sig gjenelsket, da skal nu ogsaa al Verdens Ting sættes i Forbindelse med det. Hvorfor græd Selma? Ja, det Spørsmaal holdt mig vaagen hele Natten, og i Forbindelse med det kom et andet: skal du fri eller skal du ikke? Men ved Siden af mig sov Julius den retfærdiges Søvn uden at ane det Tordenvejr, som drog op over hans Hoved.

En Granskog kan være yndig om Vinteren, især naar den er indsprængt med Løvskog hist og her. Det stærke grønne mod det blændende hvide, de glimrende Snekrystaller, som blinker i millionvis paa de fine, hængende Birkekviste, de bløde Puder, som hvælver sig over hver Tue, hver Træstub, Grenene, som tyngede af Sneen, klymper sig til hverandre, floker sig i hverandre i de mest fantastiske Former eller bøjer sig lige til Jorden som skin-

nende hvide Portaler, Sporene af en Hare eller en Ræv, som har listet sig bortover, Eventyrene, som smutter frem bag Stammerne, lette Taager, som flygter i Tykningen som en legende Alfeskare og blander sig med Sneen til et eneste hvidt Fantasihav, Stilheden, Hemmeligheden, som Sneen dølger — alt har sin Poesi. Fra den skidne Landevej og de ringlende Slædebjælder, de indtullede, uformelige Pelsskikkelser med store Støvler og røde Næser er man henflyttet til Ensomhedens Herlighed, ikke mørk skræmmende som en Spøgelseshistorie, nej i Blink af futdt Sollys, i den Festsal, Gud selv har hvælvet over de højstammede Søjlerader, som aabner sig for Øjet i det uendelige. Her i Skogen, hvor vi to var alene, ganske alene, var det vi fik hverandre. Vi satte os ned paa Sneen, uden at tænke paa Forkjølelser eller moderlige Formaninger eller Frøken Snurp, og vi glemte baade Middag og alt andet, og vi frøs slet ikke, endskjønt det var 15 Graders Kulde. Selma havde kysset mig uden at ane, at jeg var Forbryderen, og jeg brændte efter at tilstaa hende alt, men hvorledes? Og saa var hun selv den, som begyndte. Nyforlovede har altid saa travlt med at skulle skrifte for hverandre saa i Begyndelsen og tage hverandre i Forhør, om de nogensinde har elsket nogen anden osv. og vi var ikke før komne til den berømte og berygtede Sving paa Vejen, før Selma stansede og efter en Stunds Betænkning sagde:

— Hør Theodor! Jeg maa betro dig noget.

Og saa satte vi os for anden Gang, men denne Gang paa en Bænk, og det uagtet Skriveren i et mindre godt Humør tredje Gang saa paa Klokken og dernæst ud gjennem Vinduet og tilsist sendte Sofus ud for at paagribe Flygtningerne. Og saa betroede da Selma mig hele Historien, og det som værre var, at hun havde opdaget Synderen, og at det ingen anden var end min saakaldte Ven, Julius Holter, og at hun maatte advare mig for slige Venner. Jeg sad der som en vaad Hane, med 100 Centners Vægt af Skamfuldhed paa mit teologiske Bryst; men Selma var dum, hun mærkede det ikke, hun tog alt

som Overraskelse og Medfølelse med min Ven. Jeg stirrede en Stund slukøret mod Marken.

— Men kan du da ikke tilgive ham, Selma? sagde jeg med et Blik, som mindede om Indremissionen.

— Aldrig, sagde Selma varm i Kinderne og med et stolt Glimt i Øjnene — du kan da ikke forlange, Teodor, at jeg skal finde mig i, at andre kysser mig. Og Selma saa formelig fornærmet ud over, at jeg, en ung Elsker, kunde tage dette saa rolig.

— Selv ikke, om det var mig, som havde gjort det, fortsatte jeg haardnakket med samme teologiske Stemme.

Selma gloede forundret paa mig.

— Du? sagde hun, — nej du er da rigtignok for god til at — —

— Ja men det er mig Selma, og Teodor Vig forlod Teologien og blev atter Mennesket — det er virkelig mig. Aa, men jeg har angret du og lidt osv. osv. Og jeg til at lægge ud med al den indestængte Veltalenhed, mange Maaneders Anger kan frembringe, og da jeg saa sluttede med en komisk Patos: „og vil og kan du da tilgive mig Selma, saa giv mig den Kys igjen, som jeg tog fra dig den Gang mod din Vilje —" saa lød der en Latter saa lystig som Bjældeklang, naar man kjører til Julebal, og dermed slog Selma Armen om Halsen min og gav mig en rigtig Smældkys. Og da hun saa spurte, om jeg var fornøjet, og jeg erklærede nej, gjorde hun det samme Kunststykke to—tre—fire Gange.

Denne hyggelige Scene blev afbrudt af en Stemme paa Vejen: „nej nu har jeg aldrig —" Der stod den lebendige Sofus og gloede paa os.

— Jo du, vi er forlovede! raabte vi begge paa en Gang og kom springende Haand i Haand. Og her i Svingen ved du er et farligt Sted! lagde Selma overgivent til.

— Nej nu har jeg aldrig set Magen! — Sofus blev rent dum af Forundring. Men hvad Tid! — og jeg som skulde havt Moro! jeg har jo i Grunden ingen Moro havt.

— Nej det er mig, som har havt Moroen, svarte jeg.

— Ja Julius har sandelig ikke havt den, sagde Sofus, og dermed fortalte han hele den forfærdelige Begivenhed, som snart skal berettes. Vi lo.

— Vi faar virkelig bringe Julius et Sonoffer i nogle rustne Spiger, fundne i en Gravhaug, Selma, sagde jeg.

— Men hvad vil Skriveren sige? sagde Sofus.

— Ja, Skriveren!

— Ja, Fa'r!

Alle tre lagde vi vore Hoder i Blød — Sofus gik imellem os, da vi kom saalangt som til Grinden — og før vi naaede Gaarden var Krigsplanen lagt.

Den forfærdelige Begivenhed med Julius var dette. Tidlig samme Morgen havde Selma været nede hos sin Fa'r og berettet ham Minas forunderlige Opdagelse og alt, hvad denne havde sagt. Skriveren var kommen i Oprør. Af alt, hvad han havde oplevet, var dog dette noget nær det frækkeste. At denne Gulliver saaledes kunde trodse al Skam og vove sig ind i Huset, hvis Værdighed han saaledes havde krænket!

Ja der havde ogsaa været noget fordægtigt ved Personen den hele Tid. Men nu skulde Karlen tages ved Vingebenet og børstes ordentlig, før han blev kastet paa Dør. Selma skulde ikke være tilstede for at undgaa nye Ubehageligheder, og derfor gik hun ogsaa ud og forlovede sig i Steden, og det med Gulliver selv. Men Frøken Snurp blev tilkaldt som Vidne. Den stakkels Julius blev ikke lidet forbauset, da han ligefra Stenalderen, som han havde fordybet sig i efter Frokostbordet, blev ført ind paa Skriverens eget Rum, og der forefandt sin velvillige, runde Vært spadsere op og ned som en Løve i Bur, og Frøken Snurp tilkaste ham et hævntørstende Blik gjennem sine Briller, mens hun formelig stangede Strikkepindene mod hverandre i febrilsk Iver.

— Var det noget, Hr. Sorenskriveren vilde tale om? spurte Julius blid som en Engel.

— Ja, det var det! tordnede Skriveren og blev staaende med Hænderne paa Ryggen. Hvorledes understaar De Dem at komme i mit Hus?

— Det var — det var Sofus, som bad mig, svarede Julius forfærdet og drog sig nogle Skridt tilbage.

— Det var Sofus, som bad mig! har man hørt Mage til Frækhed, han lader, som det var aldeles i Orden at komme her — og det paa samme Tid, som han ikke dølger sin Forbrydelse, men praler af den. Hør min Herre, naar De næste Gang vælger Deres Fortrolige, saa vælg en, som kan holde bedre tæt end Frøken Mina. Nu er De opdaget. Og Skriveren atter til at skridte.

Julius vidste ikke i sin Forlegenhed andet at tage til, end at grine. Dette opirrede Skriveren endnu mere.

— Ler De? sagde han, og kom gaaende mod ham med udstrakt Haand, som han vilde give ham en Ørefigen, men han slog ikke — ved De, jeg kan sætte Dem under retslig Tiltale? ved De, jeg kan besørge Dem udjaget af Universitetet? at jeg kan ødelægge Deres Fremtid?

Nej, alt dette vidste ikke Julius. At Mina var gal, det vidste han, men at Skriveren og Frøken Snurp og hele Huset var gale, det havde han ikke vidst.

— Undskyld mig, Hr. Sorenskriver, sagde han, jeg tror Frøken Mina er sindsforvirret.

— Hvad for noget? hvad understaar De Dem til at sige? De mener formodentlig, at vi ogsaa er gale?

Julius mente det, men han turde ikke sige det.

— Frøken Mina er opvokset under mine Øjne, faldt Frøken Snurp ind.

Julius bare bukkede.

— Vil De altsaa her for mig nægte, hvad De dog har tilstaaet for hende, at det var Dem, som her i Vinter kyssede min Datter, min Selma, paa Landevejen?

Julius blev jomfruelig rød som en Pion.

— Undskyld, Hr. Sorenskriver, men det maa være en Misforstaaelse. Jeg har ikke været udenfor Kristiania i hele Vinter før netop nu.

Skriveren saa forbauset paa Frøken Snurp, vendte sig saa atter mod sit Bytte.

— Er det da ikke Dem, som har underskrevet Dem en lystig Fætter og Gulliver i Skydsbogen?

Julius vidste hverken op eller ned.

— Jeg forstaar ikke Hr. Sorenskriveren, sagde han blot inderlig sagtfærdig.

— Hvad siger De til dette, Frøken Snurp? synes De at kjende ham eller ikke? og Skriveren vendte sig spørgende til Frøken Snurp.

— Saavidt jeg kan mindes, havde Personen de samme lurende Øjne, det samme sorte nedhængende Haar, det samme fordægtige Ansigt i det hele, sagde Frøken Snurp og rokkede paa Hovedet.

Skriveren vendte sig atter mod Julius.

— De hører, hvad et samtidigt Vidne beretter, sagde han triumferende.

— Jeg forsikrer Hr. Sorenskriveren, jeg forstaar ingen Ting, jeg ved ikke, hvad her tales om, sagde Julius og plukkede paa det ene Frakkeskjød.

— Hvad er det da, De har talt om med Frøken Mina, Menneske?

— Frøken Mina? — sist erindrer jeg, vi talte om Gravhauge.

— Om Gravhauge?

— Ja, min Ven Sofus havde underrettet mig om, at dernede ved Svingen skulde findes en Gravhaug formodentlig fra den yngre Jernalder, og jeg bad da Frøken Mina vise mig den. Men saa kom hun rigtignok med en hel Del underlige Talemaader om knuste Hjerter og Hemmeligheder, som der var begravne, som jeg ikke forstod et Ord af, men som bestyrkede mig i min Formodning om, at hun maatte være sindsforvirret.

— Men hvad er dette for noget altsammen? sagde Skriveren fortvilet. At Mina var en Jaale, det har jeg jo længe vidst, men saa jaalet — har De ha virkelig ikke kysset Selma?

— Hr. Sorenskriver, sagde Julius igjen med et betydelig faareagtig Udtryk i Ansigtet, det var virkelig det værste, De kunde sætte mig til.

— Saa, min Ven — der kunde dog vist findes værre Ting — og Skriveren kunde ikke andet end smile over Julius's usigelig lidende Ansigt. Men vi maa jo faa fat i Mina, hun er da den, som til syvende og sist kan opklare denne Hemmelighed. Ja, min Herre, hvis det skulde vise sig, at alt dette Opstyr beror paa en Misforstaaelse, beklager jeg meget det skete og vil gjøre Dem min Undskyldning, men — osv. — —

Samtalen endte med, at Skriveren, høfligt bukkende, fulgte Julius ud gjennem Døren, og Frøken Snurp sad atter som Saltstøtten ved Sodoma.

At Skriveren var i et mindre godt Humør ovenpaa den Historie, kan nu ingen fortænke ham i. Og at han maatte vente med Middagsmaden ud over den lovbefalede Streg, gjorde ham ikke blidere. Gram i Hu skridtede han ud i Gangen for at tage imod os Flygtninge, men blev afvæbnet med det samme af Selmas tindrende, frydefulde Øjne, da hun tog ham i Armen med Ordene: Far, hør her! — slæbte ham saa ind paa Kontoret og baade med Latter og Graad fortalte ham, at hun havde forlovet sig med Theodor! Jeg blev saa kaldt ind til en fortrolig Familiescene, og Skriveren klappede mig paa Skulderen, og erklærede, at han fra første Færd af havde likt mig, at jeg var en beskeden og tækkelig og dygtig ung Mand, hvem det var en Glæde at optage i Huset som Søn. Jeg bare bukkede og sagde nogle Dumheder, og mens alt dette foregik, sad Sofus i Smug og fabrikerede efter Aftalen sin Tordenkile. Kontorfolket blev ikke lidet forbauset, da Skriveren, som var bleven betegnet som umulig hele Dagen, nu pludselig i straalende Humør traadte ud og raabte i Kjøkkenet; „Vin paa Bordet og det af den bedste!" og Skriveren blev ikke mindre forbauset, da han fandt paa sin Tallerken liggende et uhyre Brev saalydende:

„Synderen, paa hvis Hoved de 100 Kroner er udsatte

er paagreben, men udleveres ikke, før Pengene ligger paa Bordet.

Sofus Strøm.

Skriveren saa op over sine Briller. Jeg tror, I vil drive Løjer med mig i Dag allesammen, sagde han leende, men lad gaa, og dermed trak han op sin Tegnebog og lagde de 100-Kroner paa Tallerkenen.

Sofus vilde til at tage dem, men Skriveren dækkede for med Haanden. Nej, min Fa'r! først Oplysningerne, saa Lønnen.

— Ja, saa har Hr. Theodor Vig Ordet, sagde Sofus højtideligt.

Jeg rejste mig ikke ganske uden Skjælven efterat have slaaet til Lyd paa Glasset.

— Hr. Sorenskriver! begyndte jeg, jeg vil kalde tilbage i Deres Erindring den Tid, De selv var en ung sorgløs Student, da alle Glædens Kildevæld sprang op i Dem, da Livet var saa solblankt, og alle unge Piger saa søde, og Studenterhuen det herligste i Verden; da Maden paa Dampkjøkkenet gik lige let ned som Bifstegen hos Grossereren, da man ejede alt og ingen Ting, da man delte Ost og Brød og Seng og Kredit og Regninger med sine Kammerater, da man levede i Øjeblikkets Fryd og hilsede Dagen i Morgen uden Bekymring, og var vittig i Skydsbøgerne, naar man var ude og rejste, da man endnu ikke var blaseret og livstræt og kritisk og kjedelig, men dansede med samme Henrykkelse med Verkenskjolerne paa Landet som med Tylskjolerne i Byen, da man ikke vilde noget Menneske ondt, men bare leve, synge, juble omkap med Fuglene.

— Han taler min sandten godt, hviskede Skriveren til sin Sidemand.

— Tænk Dem nu i denne Stemning, kjørende paa Bygdevejen, med Hovedet fuldt af Vers og Teologi og Smaapiger, ubevidst vejende den forfærdelige Forskjel, der dog er mellem de døde Bogstaver og de levende Væsener — og saa bliver Hesten sky, og en ung, dejlig Pige

kommer paa en Gang med et Skrig faldende op i Deres Arme og med sin Mund paa Deres — hvad vilde De saa have gjort? Jeg kjender en jeg, hvem dette hændte, og som efter den Stund ikke fik Fred. Det unge, livsblussende, deilige Pigeansigt, som blev sendt fra Himmelen, forfulgte ham bestandigt.

— End om nu dette blir udlagt, som om han har kysset hende med Vilje, som om han har villet raat fornærme hende — hende, som han minst af alle vilde — nej dette er ikke at holde ud. Saa faar han Lejlighed til at komme sammen med hende, hun er sødere end alle hans Drømme, hun kommer til at holde af ham igjen, uagtet han skrifter for hende, og de to er blot bekymrede for, hvad hendes Far vil sige, hvem denne Sag har voldt saa megen Sorg og saa megen Ærgrelse. Og derfor, Hr. Sorenskriver, udleverer jeg herved mig selv til Deres Dom. Jeg er Synderen, jeg er Gulliver og den lystige Fætter, og ingen anden, og jeg beder Dem oprigtig om Forladelse for min Ungdoms Ubesindighed, som var uden Spor af bevidst Fornærmelse fra min Side.

Sorenskriveren sad som klumset.

— Er det der hele Historien! sagde han, men hvad er det for Røverhistorier, De er kommen med, Frøken Snurp? — og Mina — det er jo noget Sludder altsammen — ha — ha — ha. Og Svriveren lo, saa han holdt paa sin runde Mave. Der, sagde han til Sofus, og rakte ham Seddelen, du har særlig fortjent dine Penge som Opdagelsespoliti. Og denne Sag har jeg gaaet og kvælt mig med i flere Maaneder — naa saa fik vi da en Ende paa den, og saa vil vi drikke et Glas for de Nyforlovede, min Datter Selma og stud. teol. Theodor Vig!

Stor Scene, Saltstøtten stivere end før, et overmaade lystigt Middagsmaaltid. Skriveren i Perlehumør optraadte som Skaaltaler, og udsonede sin Brøde mod den arme Julius ved at drikke tre Glas med ham ved Bordet og senere paa Eftermiddagen i over en Time interessere sig for den ældre og yngre Jernalder.

Før Mina Morgenen derefter slog Øjnene op, havde hun et Par Arme om Halsen, og en Stemme hviskede:

— Mina, han er kommen!

— Hvem?

— Han du ved, — som kyssede mig. Det er Theodor du — og nu skal han gjerne faa Lov at kysse mig hundrede Gange til.

Om Mina senere i Livet trøstede sig ved Peder Hansen, som gjorde i Grønsæbe og Rosiner, derom melder denne Saga intet. Vist er det, at hun ikke kom paa Gaustad for det første.

Før Mina Morgenen derefter slog Øjnene op, havde hun et Par Arme om Halsen, og en Stemme hviskede:

— Mina, han er kommen!

— Hvem?

— Han du ved, — som kyssede mig. Det er Theodor du — og nu skal han gjerne faa Lov at kysse mig hundrede Gange til.

Om Mina senere i Livet trøstede sig ved Peder Hansen, som gjorde i Grønsæbe og Rosiner, derom melder denne Saga intet. Vist er det, at hun ikke kom paa Gaustad for det første.

